

Izrael rezygnuje z Patriotów

#Konflikty zbrojne #Obrona powietrzna #Strategia i polityka 3 maja 2024

Dowództwo Sił Obronnych Izraela chce całkowicie wycofać ze służby amerykańskie systemy obrony powietrznej MIM-104 Patriot. Według *Military Watch Magazine*, Patrioty są już przestarzałe, a głównym zarzutem stawianym im przez izraelskich analityków są przypadki niszczenia własnych statków powietrznych (*friendly fire*). Szacuje się, że ok. 40% bsl utraconych w ostatnim okresie przez wojska izraelskie zostało zniszczonych przez własną obronę powietrzną, w tym m.in. przez pociski wystrzeliane przez baterie Patriot. Podobne przypadki notowano już w czasie amerykańskiego ataku na Irak w 2003. Piloci USAF i US Navy bardziej bali się wówczas własnej obrony powietrznej niż systemów przeciwnika.

Wyrzutnia MIM-104 Patriot stacjonująca w północnym Izraelu, sierpień 2018. Konfiguracja wyrzutni jest jedną z kluczowych wad amerykańskiego systemu, który może atakować cele sektorowo. Pociski nowoczesnych systemów obrony powietrznej startują pionowo, co jest znacznie bardziej efektywne energetycznie / Zdjęcie: Basel Awidat - Flash90

Innym zarzutem wobec MIM-104 jest wysoka cena używanych w nich pocisków. Są one zwykle droższe niż atakowane cele – bezzałogowce i pociski samosterujące.

Tymczasem Izrael dysponuje własnymi systemami obrony powietrznej, znacznie bardziej ekonomicznymi w walce i w serwisowaniu.

Patrioty nie sprawdziły się podczas obrony przed atakiem bezzałogowców, pocisków manewrujących i rakiet balistycznych, który blisko miesiąc temu przeprowadził Iran. Atak został odparty bez istotnych strat własnych, ale skuteczność różnych systemów obronnych była zróżnicowana. Co więcej, w czasie odpierania irańskiego ataku Patrioty okazały się niecałkowicie zintegrowane z izraelską obroną powietrzną. Powodowało to, że jej skuteczność nie była taka, jakiej oczekiwało izraelskie dowództwo. Inna rzecz, że bez amerykańskiej pomocy finansowej i technicznej Izrael nie da rady stworzyć obrony powietrznej zdolnej do odparcia długotrwałego pełnoskalowego ataku Iranu i jego sojuszników.

Izrael przyjął do uzbrojenia systemy MIM-104 Patriot w 1991 pod nazwą *Yahalom* (po hebrajsku *diament*). Pierwszy raz zostały one użyte bojowo w 2014, gdy zestrzelił bsl Hamasu lecący ze Strefy Gazy. Później izraelskie Patrioty były wykorzystywane do odpierania ataków z terytorium Syrii. Podczas trwającego obecnie konfliktu w Strefie Gazy Patrioty zostały użyte kilka razy, ale – według izraelskich mediów – w wielu wypadkach pociski zostały odpalone w wyniku fałszywych identyfikacji celów.

Pierwsze informacje o planie wycofania Patriotów wojska izraelskie ujawniły w lutym 2024. Proces, który już się rozpoczął, ma potrwać jeszcze dwa miesiące. Żołnierze wyposażonych dotąd w MIM-104 jednostek będą szkoleni w obsłudze systemów izraelskich, m.in. Iron Dome.

Izraelskie media spekulują, że wycofane izraelskie Patrioty mogą zostać przekazane Ukrainie. Może to jednak być trudne ze względów politycznych i specyficzne komponenty, które musiałyby być wcześniej wymienione n inne, by zachować tajemnice sił zbrojnych Izraela.